

Úrræði fyrir
fyrirtæki

Inngangur

Hér að neðan er lýsing á þeim úrræðum sem Arion banki býður við fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja. Lýsingin er til viðbótar þeim úrræðum sem tilgreind eru í reglum Arion banka um fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja. Reglurnar voru fyrst gefnar út í janúar 2009 og núverandi útgáfa þeirra var staðfest af Fjármálaeftirlitinu þann 25. júní 2010. Þessi lýsing á úrræðunum er birt með fyrirvara um samþykki Fjármálaeftirlitsins.

Forsenda fjárhagslegrar endurskipulagningar

Með fjárhagslegri endurskipulagningu er átt við þegar endurskipulagning kann að leiða til eftirgjafar skulda eða annarra ívilnana frá gerðum samningum. Til að eiga kost á fjárhagslegri endurskipulagningu þarf fyrirtæki að uppfylla skilyrði í sameiginlegum reglum fjármálafyrirtækja um fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja. Meðal skilyrða sem þarf að uppfylla eru eftirfarandi:

- Endurheimtur krafna bankans verði betri eftir endurskipulagningu á skuldum fyrirtækis en við upplausn þess að mati fjármálafyrirtækis.
- Traust og trúnaður þarf að ríkja í viðskiptasambandi fyrirtækis við bankann, en í því sambandi er m.a. horft á viðskiptasögu fyrirtækisins, eigenda þess og stjórnenda.
- Áframhaldandi samstarf við eigendur og stjórnendur byggir á því að þeir þyki hafa fram að færa verðmæti er bæti endurheimtur fjármálafyrirtækis.
- Fyrirtækið sýni vilja til samvinnu og veiti fjármálafyrirtæki allar nauðsynlegar upplýsingar til að meta grundvöll fyrir fjárhagslegri endurskipulagningu.

Aðlögun skulda að virði fyrirtækja

Ef greining á stöðu fyrirtækis leiðir í ljós að reksturinn ber ekki núverandi skuldir kemur fjárhagsleg endurskipulagning til skoðunar. Skilyrði fyrir fjárhagslegri endurskipulagningu er að endurheimtur bankans í kjölfar hennar verði meiri en ef gengið er að eignum fyrirtækisins.

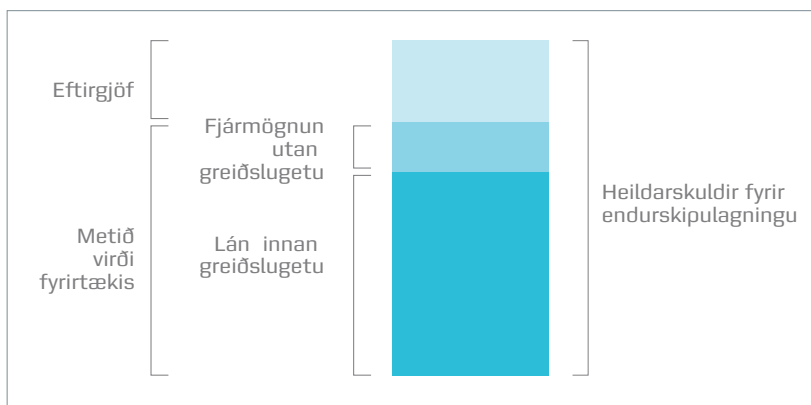
Gengið er út frá því að endurheimtur bankans miðist við 100% af virði fyrirtækis. Með virði er átt við heildarvirði (rekstrarvirði að viðbættum eignum sem ekki eru rekstartengdar) eða eignavirði eftir því hvort er hærra. Rekstrarvirði er byggt á sjóðstreymisgreiningu sérfræðinga bankans en eignavirði er byggt á mati fagaðila á verðmæti eigna fyrirtækisins (t.d. fasteignasala). Endurheimtur bankans samanstanda annars vegar af láni innan greiðslugetu og hins vegar fjármögnun utan greiðslugetu.

Lán innan greiðslugetu

Lán innan greiðslugetu (t.d. fjárfestinga- og rekstrarlán) miðast við greiðsluþol fyrirtækisins. Greiðsluþol er metið af sérfræðingum bankans út frá ársreikningum síðustu ára, sjóðstreymisáætlun stjórnenda, upplýsingum um fyrirtækið og þá atvinnugrein sem fyrirtækið leggur stund á. Kjör lána og niðurgreiðsluferill taka mið af útlánareglum bankans og lánshæfismati viðskiptavinar. Til að draga úr gengisáhættu í rekstri fyrirtækja er gert ráð fyrir því að skuldir séu í sömu myntum og tekjur fyrirtækisins.

Fjármögnun utan greiðslugetu

Í þeim tilvikum sem greiðslugeta fyrirtækis er lægri en virði þess þarf að fjármagna mismun á lánum innan greiðslugetu og virðis. Æskilegast er að þessi munur sé fjármagnaður með eigin fé og gerir bankinn ávallt kröfu um aukið eiginfjárframlag eigenda við fjárhagslega endurskipulagningu. Í þeim tilvikum sem ekki er hægt að brúa bil milli greiðslugetu og virðis með eigin fé er lagt mat á aðrar fjármögnunarleiðir,

svo sem umbreytingu skulda í eigið fé, breytirétt, lán utan greiðslugetu eða biðlán. Nánar er fjallað um beitingu þessara úrræða hér fyrir neðan, en þau eru háð mati bankans á stöðu og stærð fyrirtækisins, atvinnugrein o.fl.

Nýtt eigið fé: Meginreglan er sú að samhlíða skuldaaðlögun þurfi að koma inn nýtt eigið fé, en eigið fé er mikilvægur þáttur í heilbrigðri fjármagnsskipan fyrirtækja. Eigendur eru ávallt hvattir til að koma inn með nýtt eigið fé, annað hvort sjálfir eða með því að fá nýja fjárfesta að fyrirtækinu.

Hlutfé / breytiréttur: Ef eigendur geta ekki komið með nýtt eigið fé að rekstrinum, kemur til greina að breyta skuldum fyrirtækisins í hlutfé í félaginu. Í einhverjum tilvikum er ekki tekin bein staða í fyrirtækinu heldur veitt víkjandi lán með breytirétti bankans yfir í hlutfé. Skilyrði þessara leiða er að það séu verðmæti fólgin í slíkri stöðu fyrir bankann.

Lán utan greiðslugetu: Ef möguleikar eigenda til að leggja fyrirtækinu til nýtt eigið fé eru ekki fyrir hendi og bankinn telur ekki hagstætt að breyta skuldum í hlutfé skoðar bankinn hvort hægt sé að fjármagna mismun á virði fyrirtækis og greiðslugetu með lánum utan greiðslugetu. Lánin eru eingreiðslulán á markaðsvöxtum með veði í eignum félagsins. Gert er ráð fyrir því að lánin verði endurfjármögnuð með rekstrarlánum, þegar reksturinn er hæfari til þess að takast á við skuldir eða eigendur geta lagt félaginu til fjármuni síðar til að takast á við lán utan greiðslugetu.

Biðlán / eigið fé: Möguleiki er á biðláni í tilviki lítilla og meðalstórra fyrirtækja, þar sem engin verðmæti eru talin fólgin í eignarhlut bankans og samstarf við núverandi eigendur er talin forsenda fyrir áframhaldandi rekstri. Biðlán ber lága vexti (2%) og er ekki verðtryggt. Höfuðstóll biðlánsins er á gjalddaga að tveimur til þremur árum liðnum, en þá er gert ráð fyrir endurfjármögnun þess hluta sem reksturinn ber. Með biðláninu er skapað svigrúm fyrir bankann til frekari endurheimtu ef skyndilegur viðsnúningur verður í rekstri fyrirtækisins. Til að styrkja efnahag fyrirtækja gerir bankinn þá kröfu að eigendur leggi fyrirtækinu til aukið eigið fé sem komi til lækkunar á biðláni. Til að stuðla að innkomu nýs eigin fjár er bankinn tilbúinn að lækka biðlán hlutfallslega meira en sem nemur eiginfjárframlagi, en lækkunin tekur mið af verðmæti biðlánsins að mati bankans á hverjum tímapunkti.

Skilmálar lánasamninga við skuldaaðlögun

Lánasamningar sem gerðir eru við skuldaaðlögun innihalda ítarlega lánaskilmála sem kveða meðal annars á um tryggingar fyrir skuldum, takmörkun á arðgreiðslum, ákvæði um laun til stjórnenda, bann við frekari skuldsetningu, o.fl. Hér er nánar vísað til kafla 4.5 í reglum Arion banka um fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja.

Eftirgjöf skulda

Skuldir umfram heildarvirði fyrirtækja eru afskrifaðar og með því er stuðlað að jákvæðri eiginfjármyndun fyrirtækja í kjölfar fjárhagslegrar endurskipulagningar. Eigandi fyrirtækis hefur þannig ábata af því að halda áfram að hlúa að rekstri og auka arðsemi félagsins. Þannig er jafnframt stuðlað að bættum hagsmunum bankans þar sem fyrirtækið verður hæfara til að takast á við skuldbindingar sínar.